

WNT i WDT - Wewnątrzwspólnotowe Nabycie Towarów oraz Wewnątrzwspólnotowa Dostawa Towarów (zasady)

Zgodnie z ustawą [o podatku od towarów i usług](#) opodatkowaniu tym podatkiem podlegają między innymi wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów za wynagrodzeniem na terytorium kraju oraz wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów.

Wewnątrzwspólnotowe Nabycie Towarów (WNT)

Poprzez **WNT** rozumie się nabycie prawa do rozporządzania jak właściciel towarami, które w wyniku dokonanej dostawy są wysyłane lub transportowane na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej inne niż terytorium państwa członkowskiego rozpoczęcia wysyłki lub transportu przez dokonującego dostawy, nabywcę towarów lub na ich rzecz.

Transakcja stanowi WNT, jeśli nabywcą towarów jest:

- Podatnik podatku VAT – osoba prawna, jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej bądź osoba fizyczna wykonujące samodzielnie działalność gospodarczą bez względu na rezultat tej działalności – lub podatnik podatku od wartości dodanej innego kraju wspólnoty, o ile nabywane towary mają służyć działalności gospodarczej podatnika,
- osoba prawna niebędąca podatnikiem (pod pewnymi warunkami).

Jednocześnie, aby transakcja stanowiła WNT konieczne jest, by dokonujący dostawy towarów był podatnikiem VAT lub podatnikiem podatku od wartości dodanej (w przypadku sprzedaży która realizowana jest z przemieszczeniem między krajami).

Uwaga: *Ograniczenia WNT do transakcji pomiędzy wymienionymi podmiotami nie dotyczą sytuacji, gdy przedmiotem nabycia są nowe środki transportu. WNT zachodzi również w tym przypadku, gdy zarówno sprzedawcą, jak i nabywcą nie są podatnicy VAT.*

Jako WNT rozumie się również **przemieszczenie towarów**, przez podatnika podatku od wartości dodanej lub na jego rzecz, należących do tego podatnika, z terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej na terytorium Polski, jeżeli towary te zostały przez tego

podatnika na terytorium tego innego państwa członkowskiego **w ramach prowadzonego przez niego przedsiębiorstwa** wytworzone, wydobyte, nabyte, w tym również w ramach wewnątrzspółnotowego nabycia towarów, albo zaimportowane, i towary te mają służyć działalności gospodarczej podatnika.

Podstawa opodatkowania WNT

W odniesieniu do WNT znajdują odpowiednio zastosowanie przepisy określające podstawę opodatkowania w przypadku dostawy towarów lub świadczenia usług, zgodnie z którymi podstawą opodatkowania jest wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów lub usługodawca otrzymał lub ma otrzymać z tytułu sprzedaży od nabywcy, usługobiorcy lub osoby trzeciej, włącznie z otrzymanymi dotacjami, subwencjami i innymi dopłatami o podobnym charakterze mającymi bezpośredni wpływ na cenę towarów dostarczanych lub usług świadczonych przez podatnika.

W skład podstawy opodatkowania wchodzi:

- podatki, cła, opłaty i inne należności o podobnym charakterze;
- koszty dodatkowe, takie jak prowizje, koszty opakowania, transportu i ubezpieczenia, pobierane przez dokonującego dostawy lub usługodawcę od nabywcy lub usługobiorcy.

Podstawa opodatkowania nie obejmuje natomiast kwot:

- stanowiących obniżkę cen w formie rabatu z tytułu wcześniejszej zapłaty;
- udzielonych nabywcy lub usługobiorcy opustów i obniżek cen, uwzględnionych w momencie sprzedaży;
- otrzymanych od nabywcy lub usługobiorcy jako zwrot udokumentowanych wydatków poniesionych w imieniu i na rzecz nabywcy lub usługobiorcy i ujmowanych przejściowo przez podatnika w prowadzonej przez niego ewidencji na potrzeby podatku.

Dodatkowo, podstawę opodatkowania obniżają:

- kwoty udzielonych po dokonaniu sprzedaży opustów i obniżek cen;
- wartość zwróconych towarów i opakowań (odmienne zasady dotyczą opakowań zwrotnych);
- zwróconą nabywcy całość lub część zapłaty otrzymaną przed dokonaniem sprzedaży, jeżeli do niej nie doszło;
- wartość zwróconych kwot dotacji, subwencji i innych dopłat o podobnym charakterze.

Podstawa opodatkowania nie obejmuje również samego podatku od towarów i usług. Jeżeli natomiast po dokonaniu WNT nabywca otrzymuje zwrot podatku akcyzowego zapłaconego na terytorium państwa członkowskiego, z którego wysłano lub transportowano towary, podstawę opodatkowania obniża się o kwotę zwróconego podatku akcyzowego, przy czym ma on obowiązek udowodnić na podstawie posiadanych dokumentów, że otrzymał zwrot podatku akcyzowego.

Uwaga: *Nowa podstawa opodatkowania obowiązuje od 1 stycznia 2014 r. Upřednio w odniesieniu do WNT stosowano odrębną podstawę opodatkowania.*

Obowiązek podatkowy w WNT

Co do zasady obowiązek powstaje w przypadku WNT z chwilą wystawienia faktury przez podatnika podatku od wartości dodanej, nie później jednak niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano dostawy towaru będącego przedmiotem wewnątrzspółnotowego nabycia. W przypadku wewnątrzspółnotowego nabycia towarów wykonywanego w sposób ciągły przez okres dłuższy niż miesiąc uważa się je za dokonane z upływem każdego miesiąca do czasu zakończenia dostawy tych towarów.

W przypadku wewnątrzspółnotowego nabycia towarów w postaci **środków transportu** obowiązek podatkowy powstaje z chwilą otrzymania towarów, nie później jednak niż z chwilą wystawienia faktury przez podatnika podatku od wartości dodanej.

Uwaga: *Szczególne zasady opodatkowania dotyczą transakcji kwalifikowanych jako WNT z wykorzystaniem magazynu konsygnacyjnego. W takim przypadku dochodzi, co do zasady, do przesunięcia obowiązku podatkowego na moment wyprowadzenia towaru z tego magazynu lub na moment zużycia towaru w magazynie.*

Wyłączenia z WNT

W wielu przypadkach, mimo spełnienia definicji WNT, transakcja nie jest jednak uznawana za WNT. Przykładowo, WNT nie występuje w przypadku, gdy:

- 1) transakcja dotyczy towarów, do których miałyby odpowiednio zastosowanie przepisy art. 45 ust. 1 pkt 9, art. 80, art. 83 ust. 1 pkt 1, 3, 6, 10 i 18 ustawy o podatku od towarów i usług (między innymi dostawa statków i samolotów), z uwzględnieniem warunków określonych w tych przepisach;
- 2) dotyczy towarów nabywanych przez:
 - a) rolników ryczałtowych dla prowadzonej przez nich działalności rolniczej,
 - b) podatników, którzy wykonują jedynie czynności inne niż opodatkowane podatkiem i którym nie przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy nabyciu towarów i usług,
 - c) podatników, u których sprzedaż jest zwolniona od podatku na podstawie art. 113 ust. 1 i 9 ustawy o podatku od towarów i usług,
 - d) osoby prawne, które nie są podatnikami.

jeżeli całkowita wartość wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów na terytorium kraju nie przekroczyła w trakcie roku podatkowego kwoty 50.000 zł;

Uwaga: Powyższe wyłączenie nie ma zastosowania w przypadku, gdy przedmiotem nabycia są nowe środki transportu bądź wyroby akcyzowe.

Zasady ogólne dotyczące WNT nie mają również zastosowania do szczególnych procedur w zakresie towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich i antyków.

Nie uznaje się za WNT również przemieszczenia towarów przez podatnika podatku od wartości dodanej lub na jego rzecz – należących do tego podatnika, z terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej na terytorium Polski, jeżeli towary te zostały przez tego podatnika na terytorium tego innego państwa członkowskiego **w ramach prowadzonego przez niego przedsiębiorstwa** wytworzone, wydobyte, nabyte, w tym również w ramach wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, albo zaimportowane, i towary te mają służyć działalności gospodarczej podatnika – w przypadku, gdy:

- 1) towary są instalowane lub montowane, z próbnym uruchomieniem lub bez niego, dla których miejscem dostawy jest terytorium kraju, jeżeli towary te są przemieszczane przez tego podatnika dokonującego ich dostawy lub na jego rzecz;

- 2) przemieszczenie towarów następuje w ramach sprzedaży wysyłkowej na terytorium kraju;
- 3) towary są przemieszczane na pokładach statków, samolotów lub pociągów w trakcie części transportu pasażerów, z przeznaczeniem dokonania ich dostawy przez tego podatnika lub na jego rzecz na pokładach tych pojazdów;
- 4) towary mają być przedmiotem czynności odpowiadającej eksportowi towarów dokonanej przez tego podatnika na terytorium państwa członkowskiego, z którego są przemieszczane na terytorium kraju;
- 5) towary mają być przedmiotem czynności odpowiadającej wewnątrzwspólnotowej dostawie towarów do magazynu konsygnacyjnego, dokonanej przez tego podatnika na terytorium państwa członkowskiego, z którego są przemieszczane na terytorium kraju;
- 6) towary mają być przedmiotem wykonanych na terytorium kraju na rzecz tego podatnika usług polegających na ich wycenie lub wykonaniu na nich prac, pod warunkiem że towary po wykonaniu tych usług zostaną z powrotem przemieszczone na terytorium państwa członkowskiego, z którego zostały pierwotnie wywiezione;
- 7) towary mają być czasowo używane na terytorium kraju w celu świadczenia usług przez tego podatnika posiadającego siedzibę działalności gospodarczej na terytorium państwa członkowskiego rozpoczęcia wysyłki lub transportu;
- 8) towary mają być czasowo używane przez tego podatnika na terytorium kraju, nie dłużej jednak niż przez 24 miesiące, pod warunkiem że import takich towarów z terytorium państwa trzeciego na terytorium kraju z uwagi na ich przywóz czasowy byłby zwolniony od cła,
- 9) przemieszczeniu podlega gaz w systemie gazowym, energia elektryczna w systemie elektroenergetycznym, energia cieplna lub chłodnicza przez sieci dystrybucji energii cieplnej lub chłodniczej.

Uwaga: w przypadku ustąpienia powyższych okoliczności przemieszczenie towarów uznaje się za WNT.

Wewnątrzwspólnotowa Dostawa Towarów (WDT)

WDT to wywóz towarów z terytorium kraju w wykonaniu czynności opodatkowanych na terytorium państwa członkowskiego inne niż terytorium kraju.

Transakcja może zostać uznana za WDT pod warunkiem że nabywca towarów jest:

- podatnikiem podatku od wartości dodanej zidentyfikowanym na potrzeby transakcji wewnątrzwspólnotowych na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju;

- osobą prawną niebędącą podatnikiem podatku od wartości dodanej, która jest zidentyfikowana na potrzeby transakcji wewnątrzwspólnotowych na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju;
- podatnikiem podatku od wartości dodanej lub osobą prawną niebędącą podatnikiem podatku od wartości dodanej, działającymi w takim charakterze na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju, niewymienionymi powyżej, jeżeli przedmiotem dostawy są wyroby akcyzowe, które, zgodnie z przepisami o podatku akcyzowym, są objęte procedurą zawieszenia poboru akcyzy lub procedurą przemieszczania wyrobów akcyzowych z zapłaconą akcyzą;
- podmiotem innym niż wymienione powyżej, działającym (zamieszkującym) w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim, jeżeli przedmiotem dostawy są nowe środki transportu.

Za WDT uznaje się również przemieszczenie przez podatnika lub na jego rzecz towarów należących do jego przedsiębiorstwa z terytorium kraju na terytorium państwa członkowskiego inne niż terytorium kraju, które zostały przez tego podatnika na terytorium kraju w ramach prowadzonego przez niego przedsiębiorstwa wytworzone, wydobyte, nabyte, w tym również w ramach wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, albo sprowadzone na terytorium kraju w ramach importu towarów, jeżeli mają służyć działalności gospodarczej podatnika

Uwaga: *Zakwalifikowanie transakcji jako WDT jest możliwe, jeżeli dokonującym dostawy jest podatnik, zarejestrowany jako podatnik VAT UE (wyjątkowo bez rejestracji, jeżeli dostawa dotyczy nowych środków transportu).*

W przypadku WDT, po spełnieniu obowiązków dokumentacyjnych (tj. potwierdzenia faktycznego wywozu towaru poza terytorium kraju), możliwe jest zastosowanie przez dostawcę **stawki 0% VAT** w kraju, przy zachowaniu możliwości odliczenia podatku naliczonego. Podatek zostanie w takim przypadku rozliczony przez nabywcę w kraju, do którego towary są transportowane lub wysyłane.

Wyłączenia z WDT

Przemieszczenia towarów nie uznaje się za wewnątrzwspólnotową dostawę towarów, w przypadku gdy:

- towary są instalowane lub montowane, z próbnym uruchomieniem lub bez niego, dla których miejscem dostawy jest terytorium państwa członkowskiego inne niż terytorium

kraju, jeżeli towary te są przemieszczane przez tego podatnika dokonującego ich dostawy lub na jego rzecz;

- przemieszczenie towarów następuje w ramach sprzedaży wysyłkowej z terytorium kraju;
- towary są przemieszczane na pokładach statków, samolotów lub pociągów w trakcie transportu pasażerskiego wykonywanego na terytorium Unii Europejskiej z przeznaczeniem dokonania ich dostawy przez tego podatnika na pokładach tych pojazdów;
- towary mają być przedmiotem eksportu towarów przez tego podatnika;
- towary mają być przedmiotem WDT, dokonanej przez tego podatnika, jeżeli przemieszczenie towarów następuje na terytorium państwa Unii Europejskiej innego niż terytorium tego państwa Unii Europejskiej, do którego dokonywana jest WDT;
- towary mają być przedmiotem wykonanych na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju na rzecz tego podatnika usług polegających na ich wycenie lub wykonaniu na nich prac, pod warunkiem że towary po wykonaniu tych usług zostaną z powrotem przemieszczone na terytorium kraju;
- towary mają być czasowo używane na terytorium państwa Unii Europejskiej innym niż terytorium Polski, w celu świadczenia usług przez podatnika posiadającego siedzibę działalności gospodarczej na terytorium kraju, który przemieścił lub na rzecz którego przemieszczono te towary;
- towary mają być czasowo używane przez tego podatnika na terytorium państwa Unii Europejskiej innym niż terytorium Polski, nie dłużej jednak niż przez 24 miesiące, pod warunkiem że import takich towarów z terytorium państwa trzeciego z uwagi na ich przywóz czasowy byłby zwolniony od cła;
- przemieszczeniu podlega gaz w systemie gazowym, energia elektryczna w systemie elektroenergetycznym, energia cieplna lub chłodnicza przez sieci dystrybucji energii cieplnej lub chłodniczej.

Uwaga: *Ustanie powyższych okoliczności powoduje obowiązek rozpoznania WDT.*

WDT nie wystąpi również przy opodatkowaniu na zasadach marży oraz w przypadku dostaw rozliczanych stawką 0% niektórych rodzajów towarów (np. dostawy statków i samolotów) oraz w przypadku towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich i antyków.

Zasady opodatkowania WDT

Obowiązek podatkowy w WDT powstaje co do zasady z chwilą wystawienia faktury przez podatnika, nie później jednak niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano tej dostawy. W przypadku wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów wykonywanej w sposób ciągły przez okres dłuższy niż miesiąc uważa się ją natomiast za dokonaną z upływem każdego miesiąca do czasu zakończenia dostawy tych towarów. Obowiązek podatkowy powstaje w takim przypadku w ostatnim dniu miesiąca.